

VIATA ÎN
CRESCENDO

Redactare: Andra Rotaru
Tehnoredactare: Liviu Stoica
Corectură: Bernadeta Filip
Design copertă: Oana Bădică

**LIVE LIFE IN CRESCENDO. Your Most Important Work
Is Always *Ahead of You***

Stephen R. Covey and Cynthia Covey Haller

Copyright © 2022 by Cynthia Covey Haller
Originally published by Simon & Schuster, Inc.

VIAȚA ÎN CRESCENDO. Marile realizări încep acum

Stephen R. Covey și Cynthia Covey Haller

Copyright © 2023 Editura All
Toate drepturile rezervate.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

COVEY, STEPHEN R

Viața în crescendo: marile realizări încep acum / Stephen R. Covey și
Cynthia Covey Haller; trad. din lb. engleză de Gabriel Tudor. – București:
Editura ALL, 2023
ISBN 978-606-587-605-7

I. Haller, Cynthia Covey
II. Tudor, Gabriel (trad.)

159.9

Grupul Editorial ALL:

Bd. Constructorilor, nr. 20A, et. 3,
sector 6, cod 060512 – București
Tel.: 021 402 26 00
E-mail: info@all.ro

www.all.ro

Editura **ALL** face parte din **Grupul Editorial ALL**.

www.all.ro

f/editura.all

@edituraall

STEPHEN R. COVEY
ȘI
CYNTHIA COVEY HALLER

VIATA ÎN CRESCENDO

Marile realizări încep acum

Traducere din limba engleză de
Gabriel Tudor

Aprecieri pentru *Viața în crescendo*

„Oamenii cu adevărat eficienți au obiceiuri aparte: ei își imaginează că viitorul le rezervă o traiectorie ascendentă. Acest minunat dar, ultimul de la Stephen Covey, realizat cu ajutorul fiicei sale, Cynthia, vă va inspira să visați mai mult și mai îndrăzneț.“

- Adam Grant, autorul bestsellerului *New York Times* – *Think Again* (*Gândește din nou*) și gazda podcastului TED *WorkLife*

„Stephen Covey și-a trăit viața intens și i-a inspirat de-a lungul timpului și pe alții să facă același lucru. Pur întâmplător, el a contribuit, când am stat alături de el într-un avion, la schimbarea traiectoriei carierei mele în fotbal și a întregii mele vieți. Pe parcursul aceluși zbor, m-am simțit inspirat și întinerit. M-am aflat în prezența măreției, în timp ce el îmi împărtășea magistral principiile din această carte, dezvăluindu-mi oportunitățile extraordinare pe care le aveam. Moștenirea sa dănuie prin intermediul acestei cărți și, totodată, prin membrii familiei sale.“

- Steve Young, jucător de fotbal american înscris în NFL Hall of Fame, președinte și cofondator al HGCC

„Dictonul pe care îl promovez eu este: «Să faci bani îți poate aduce fericirea, dar să îi faci pe alți oameni fericiți îți va aduce și mai multă fericire.» Pur și simplu, fericirea vine din mai multe surse, nu se datorează doar succesului financiar. De abia când împărtășim cu alții ceea ce avem noi și îi ajutăm pe cei care au nevoie de sprijin, experimentăm cea mai autentică bucurie, la un nivel mult mai profund, semnificativ. *Viața în crescendo* ne învață cum să reușim să avem o viață cu scop, cu sens, să fim implicați, dăruind mult, din toată inima, pentru binele suprem. Vă mulțumim, Stephen și Cynthia, pentru trăirea vieții în crescendo și pentru această lucrare frumoasă, inspirată și importantă.“

- Profesorul Muhammad Yunus, laureat al Premiului Nobel pentru Pace 2006 și fondator al Grameen Bank

„În ultima sa carte de leadership, *Viața în crescendo*, Stephen Covey împreună cu fiica sa, Cynthia, propun o schimbare de paradigmă cu privire la momentul pensionării, sugerând că, deși putem renunța la un loc de muncă sau la o carieră, nu trebuie să renunțăm niciodată la o implicare semnificativă în viața celor din jurul nostru. Cu noi

perspective și exemple personale care inspiră, cartea de față ne ajută să accesăm la o existență pusă în slujba celorlalți, cu aceeași pasiune pe care am investit-o în construirea unor cariere de succes.“

- Arianna Huffington, fondatoare și CEO al Thrive

„Pensionarea nu este un sfârșit, ci un nou început, în adevăratul sens al cuvântului. Avem mai mult timp la dispoziție pentru a construi relații mai puternice, pentru a contribui într-o mai mare măsură la bunăstarea comunității noastre și a-i oferi înapoi ceea ce ea ne-a dat. Această carte frumoasă și plină de inspirație ne oferă exemple, povești și înțelepciunea necesară pentru a crea o moștenire de durată, care va dăinui cu mult dincolo de existențele noastre. Vă mulțumim, Stephen și Cynthia, pentru *Viața în crescendo*, o lucrare minunată care este un omagiu adus lui Stephen R. Covey și valorilor sale.“

- Indra Nooyi, fost director general și președinte al consiliului de administrație al Pepsi-Co și autoare a bestsellerului *New York Times* – *My Life in Full*

„Ador *Viața în crescendo*. Această carte îi va ajuta pe toți cei care caută să-și îmbunătățească viața și este plină de povești amuzante, înțelepte și minunate. A fost ca și cum l-aș avea pe dr. Covey alături de mine încă o dată. *Cele 7 deprinderi ale persoanelor eficiente* a fost o lucrare importantă pentru mine, ca tânăr medic, dar am descoperit că noua sa carte, scrisă împreună cu fiica sa, Cynthia, este chiar indispensabilă, ghidându-ne, indiferent de vârstă, să mergem mai departe decât am crezut vreodată că este posibil.“

- Daniel G. Amen, medic, director executiv și fondator al Amen Clinics și autor al cărților *You, Happier* și *The End of Mental Illness*

„Fie că te-ai bucurat de succes, ai întâmpinat obstacole sau simți o stagnare în viața ta, cele mai bune momente ale tale se pot afla încă înaintea ta. Cu înțelepciunea și căldura caracteristice lui Stephen Covey, această carte încântătoare și plină de speranță arată cum viața poate continua, cu adevărat, să devină tot mai bună.“

- Daniel H. Pink, autorul bestsellerului *New York Times* – *The Power of Regret* și al volumelor *When* și *Drive*

„Adesea suntem foarte tentați să credem că am făcut tot ce a fost mai bun cu putință. Că am atins apogeul. Că deja suntem în declin. Că zilele noastre de glorie sunt în spatele nostru. De aceea, această carte semnată de Stephen Covey și Cynthia Covey Haller reprezintă o gură de aer proaspăt. Ea schimbă complet paradigma și ne face să credem că în viitorul care va veni se află cea mai importantă parte a vieții noastre. Într-adevăr, faptul că această carte a fost publicată la zece ani de la moartea lui Stephen ilustrează chiar premisa sa. Cynthia a reușit să surprindă spiritul tatălui său cu multă fidelitate și a adăugat și vocea ei distinctă. Lectura acestei cărți a fost o binecuvântare imensă pentru mine și va fi și pentru voi. Nu vă veți mai gândi niciodată la viața voastră în același mod.“

– Greg McKeown, autorul bestsellerelor *New York Times* – *Essentialism* și *Effortless*

„Precum majoritatea celor din generația noastră, am parcurs frumoasa tranziție de la părinți la bunici, iar scrisul nostru s-a schimbat în consecință. Tocmai în momentul în care încercam să venim cu o carte despre bucuria celui de-al patrulea sfert al vieții, am descoperit că vechiul și dragul nostru prieten Stephen deja o scrisese aproape pe toată, înainte de a muri. Remarcabila sa fiică mai mare, Cynthia, care lucrase împreună cu el la această carte încă de la început, a preluat ștafeta și a dus munca acestuia la bun sfârșit. Rezultatul este *Viața în crescendo* și este fabulos!“

– Richard și Linda Eyre, autori ai bestsellerelor *New York Times* – *Teaching Your Children Values*, *Grandmothering* și *Being a Proactive Grandfather*

„Cărțile lui Stephen R. Covey mi-au modelat viața și felul în care percep leadershipul. Această carte, *Viața în crescendo. Marile realizări încep acum*, bazată pe afirmarea propriei sale misiuni, constituie o invitație la o viață trăită pe deplin și la implicarea completă în orice moment de răscruce. Pentru toți cei care privesc viața ca pe o oportunitate de a se dezvolta și a lăsa o amprentă, aceasta este o lectură obligatorie de la unul dintre cei mai buni autori. În ea veți găsi dovada că viața fiecărei persoane poate aduce o contribuție incredibilă la binele comunității.“

– Celeste Mergens, fondatoarea organizației globale nonprofit *Days for Girls*

„În această carte inspirațională, Cynthia Covey Haller se bazează pe munca regretatului și admiratului său tată, Stephen Covey. *Viața în crescendo* le va oferi tuturor celor care o citesc inspirație și speranță pentru a trăi o viață fructuoasă și plină de sens, de la început până la sfârșit.“

– Arthur C. Brooks, profesor, Harvard Kennedy School și Harvard Business School, și autor al bestsellerului *New York Times* – *From Strength to Strength*

„*Viața în crescendo* este un excelent memento cu privire la faptul că fiecare om are o poveste, cunoaște ce e durerea și trauma, însă, în cele din urmă, găsește puterea să se ridice și să meargă mai departe pentru a fi din nou fericit, și nu doar să supraviețuiască în condiții vitrege. Este o carte antrenantă, scrisă cu dragoste. Sunt onorată că povestea mea a fost inclusă.“

– Elizabeth Smart, autoarea bestsellerului *New York Times* – *My Story* și a cărții *Where There's Hope*

„Cynthia Covey Haller, în calitate de traducătoare fidelă a tatălui său, a surprins atât de frumos ceea ce înseamnă cu adevărat să-ți trăiești viața în crescendo. În timp ce întorc fiecare pagină, aud vocea doctorului Covey. Această carte ne inspiră pe toți să profităm de fiecare clipă, trăind o viață plină de idealuri, sens, iubire și implicare, știind în același timp că lucrurile cele mai importante ne așteaptă de abia în viitor.“

– Muriel Summers, fost director al A.B. Combs Leadership Magnet Elementary, prima Școală „Leader in Me“ din lume și singura școală-magnet care a fost onorată de două ori cu distincția Școala Magnet nr. 1 din America

Cărți de Stephen R. Covey în colecția FranklinCovey:

The Leader in Me.

Cum inspiră școlile din întreaga lume măreția în fiecare copil

*A treia cale. Cum să rezolvăm
cele mai dificile probleme ale vieții*

*Cele 7 deprinderi pentru o căsnicie reușită.
Cum să faci din relația ta o prioritate într-o lume agitată*

*Cele 7 deprinderi ale persoanelor eficiente.
Lecții importante pentru schimbarea personală*

*Cele 12 pârghii ale succesului.
Cum să obții excelența primară*

*Pentru părinții mei extraordinari,
Stephen și Sandra Covey,
care au modelat „trăirea în crescendo“
de-a lungul vieții lor.*

*Și pentru minunatul meu soț,
Kameron – dragostea vieții mele –,
pentru buna sa dispoziție, stabilitatea
și iubirea sa necondiționată.*

Cuprins

Prefață: Crearea celui mai bun viitor al tău	1
Introducere: Mentalitatea Crescendo.....	7

PARTEA I: Lupta de la mijlocul vieții

Capitolul 1: Viața este o misiune, nu o carieră.....	15
Capitolul 2: Pasiunea de a fi util	33

PARTEA a II-a: Apogeul succesului

Capitolul 3: Oamenii sunt mai importanți decât lucrurile	51
Capitolul 4: Leadership înseamnă comunicarea valorii și a potențialului...63	
Capitolul 5: Lucrează pentru a-ți extinde cercul de influență.....	77

PARTEA a III-a: Eșecuri care îți schimbă viața

Capitolul 6: Alege să trăiești în crescendo, nu în diminuendo.....	95
Capitolul 7: Găsește-ți motivația.....	109

PARTEA a IV-a: A doua jumătate a vieții

Capitolul 8: Menține-ți avântul!.....	133
Capitolul 9: Creează amintiri semnificative	161
Capitolul 10: Identifică-ți scopul	169

PARTEA a V-a: Concluzie

Călătoria familiei noastre pentru a trăi în crescendo	181
Dați frâu liber speranței: Fundația Rachel Covey	189
Nota autoarei	193
Anexă	195
Mulțumiri	197
Note	199
Despre autori	209

Prefață:

Crearea celui mai bun viitor al tău

de Cynthia Covey Haller

„Ceea ce lăsăm în urmă nu este ceea ce este gravat
pe monumente de piatră, ci ceea ce este ținut în viețile altora.“

– Pericle

Tatăl meu m-a învățat că, pentru a-ți prevesti viitorul, este ideal să ți-l crezi singur. El și-a propus să muncească și să contribuie la bunăstarea generală a celorlalți pe parcursul întregii sale vieți și a plănuit să trăiască pentru totdeauna. Le-a spus foarte clar copiilor săi și celor care îl cunoșteau bine că acel cuvânt care începea cu litera P – „pensionare“ – nu făcea parte din vocabularul său, iar acest lucru a fost mereu foarte clar pentru copiii săi și pentru toți cei din jur. Când venea vorba despre vârstă, nu ezita să spună că este mai tânăr decât o releva vârsta biologică și nu-i plăcea să audă pe cineva referindu-se la „anii săi de aur“ drept etapa de viață pe care-o traversa.

Tata a trăit mereu cu o atitudine de tipul *carpe diem* – sau „trăiește clipa“ – și i-a învățat pe toți cei nouă copii ai lui să facă același lucru. Îi plăcea să citeze îndemnul poetic al lui Thoreau – „sugeți cu nesaț măduva vieții“ – ori de câte ori apărea la orizont o mare oportunitate. Această perspectivă l-a făcut să rămână tânăr și să învețe în mod constant. Am înțeles că nu avea de gând să rateze nicio ocazie de a se bucura de viață sau de a-și lăsa amprenta asupra vieților altora.

După ce tatăl meu a absolvit Harvard Business School, la vârsta de 25 de ani, frațele său l-a întrebat ce avea de gând să facă cu viața lui. El a răspuns simplu: „Vreau să-mi dezlănțui potențialul uman.“ În următorii cincizeci și cinci de ani, el și-a realizat acest obiectiv pe întreg mapamondul, prin intermediul cărților sale care inspiră oamenii și al învățăturilor sale dinamice, grupate în general în jurul a ceea ce el numea „leadership centrat pe principii“. Simbolul companiei sale a fost busola, semnificând importanța alinierii vieții cuiva la „adevăratul Nord“, după cum definea el ideea, un simbol al principiilor fundamentale, care nu se schimbă în timp. Tata credea că

predarea acestor principii atemporale, universale și veșnice, comune tuturor oamenilor, ar putea schimba dramatic existențele umane și ar putea influența în bine indivizii și organizațiile. A fost un vizionar cu idei și idealuri mărețe.

Îi plăcea să afle lucruri, întrebându-i pe toți cei pe care îi întâlnea despre viața lor, meseria, familiile, credințele, pasiunile – doar pentru a învăța de la ei. Adesea, îi plăcea să-i descoasă pe oameni pentru a obține de la ei o perspectivă diferită de a sa. Le asculta cu atenție opiniile și punea întrebări ca și cum aceștia ar fi fost experți în domeniile lor. Asculta profesori, taximetriști, medici, directori executivi, chelnerițe, politicieni, antreprenori, părinți, vecini, muncitori, profesioniști, chiar și șefi de stat – îi trata pe toți cu același interes și cu aceeași curiozitate. De multe ori, o scotea din sărite pe mama, care-și dădea ochii peste cap și îl întreba: „Stephen, de ce te porți mereu ca și cum nu ai ști nimic atunci când vorbești cu oamenii?” Și el răspundea, de parcă totul era limpede: „Sandra, știi deja ce trebuie să fac. Știi deja ce știi eu, dar vreau să știi și ce știi ei!”

Fiind cea mai mare dintre cei nouă copii, am crescut ascultându-l pe tatăl meu discutând despre ideile centrate pe principii, acasă și în diversele sale întâlniri și prezentări ținute în fața multor auditorii din întreaga lume. Unul dintre principiile mele preferate a fost *Pune prioritățile pe primul loc* – de asemenea, și titlul uneia dintre cărțile sale și al uneia dintre cele 7 deprinderi. Tata a încercat din greu să pună în practică tot ceea ce învăța, iar relațiile de familie au fost o prioritate absolută pentru el. Deși eram nouă copii, fiecare dintre noi simțea că este un membru important al familiei și am avut relații bune cu ambii noștri părinți.

Una dintre amintirile mele preferate din copilărie este de când am împlinit 12 ani și tata m-a invitat să-l însoțesc într-o călătorie de afaceri la San Francisco, pentru câteva zile. Eram atât de entuziasmată și am planificat cu grijă fiecare minut pe care urma să îl petrecem împreună, după prezentările sale.

Ne-am hotărât ca în prima seară să ne plimbăm prin oraș cu faimoasele tramvaie, despre care auzisem atâtea lucruri, iar apoi să facem cumpărături din câteva magazine elegante, pentru a cumpăra haine pentru școală. Amândurora ne plăcea mult mâncarea chinezească, așa că am plănuț să mergem în Chinatown și apoi să ne întoarcem la hotel pentru o baie rapidă, înainte ca accesul la piscină să expire. Seara noastră ar fi fost completată de room service – o înghețată cu caramel fierbinte – înainte de a ne retrage la culcare.

Când, în sfârșit, a venit seara cea mare, l-am așteptat cu nerăbdare în culise după prezentarea pe care o avusese. Chiar înainte de a ajunge la mine, l-am văzut pe unul dintre vechii săi prieteni din facultate salutându-l cu entuziasm. În timp ce se îmbrățișau, mi-am amintit poveștile tatei despre toate aventurile grozave și momentele de distracție pe care le avuseseră împreună în anii anteriori. „Stephen”, l-am auzit spunând, „probabil că au trecut cel puțin zece ani de când nu ne-am mai văzut. Lois și cu mine am vrea să te invităm la cină în oraș diseară – ca să recuperăm timpul pierdut și să vorbim despre vremurile trecute”. L-am auzit pe tata explicându-le că eu îl însoțeam în acea călătorie de afaceri, iar colegul mi-a aruncat o privire și a spus: „Bineînțeles că poate veni și ea cu noi. Am putea mânca împreună pe chei.”

Toate planurile noastre grandioase pentru seara specială petrecută doar în doi se destrămau. Îmi vedeam tramvaiul alunecând la vale, pe șinele sale, fără noi, iar planurile noastre de a ne delecta cu mâncare chinezească înlocuite, probabil, de un meniu cu fructe de mare, pe care le uram. M-am simțit trădată. Dar mi-am dat seama că tata ar fi preferat, poate, să-și petreacă seara cu un bun prieten în detrimentul unei fetișcane de 12 ani.

Tata și-a îmbrățișat prietenul cu multă dragoste și i-a spus: „Bob, și eu sunt încântat să te revăd... Ideea unei cine împreună îmi surâde, dar... nu în seara asta. Cynthia și cu mine aveam deja planificată o seară specială, nu-i așa, draga mea?” a spus el și mi-a făcut cu ochiul, iar în acel moment mi-a revenit în minte imaginea tramvaielor din San Francisco. Nu m-am putut abține și am zâmbit.

Nu-mi venea să cred, iar, la rândul său, și prietenul lui era uimit. Dar nu am mai așteptat să aflăm ce gândește el, ci am ieșit pe ușă și ne-am văzut de drumul nostru.

„Doamne, tată“, am reușit să șoptesc în cele din urmă. „Ești sigur că?...“

„Hei, n-aș fi vrut să ratez această seară specială cu tine pentru nimic în lume. Oricum ai fi preferat mâncarea chinezească, nu-i așa? Și acum, hai, trebuie să prindem tramvaiul!“

Privind în urmă, la copilăria mea, acest moment aparent nesemnificativ rămâne reprezentativ pentru ilustrarea caracterului tatălui meu și pentru felul în care el a construit un nivel de încredere în relația noastră pe care l-am purtat, de atunci, mereu în suflet. El ne-a învățat întotdeauna că „în relațiile interumane, lucrurile cele mai mărunte sunt, de fapt, cele mai importante“, iar fiecare dintre frații mei ar putea să povestească experiențe similare de tip „San Francisco“, în cadrul cărora s-au simțit importanți și prețuiți. Acest depozit de iubire și încredere a fost esențial pentru ca noi să ne apreciem la adevărata valoare și a făcut diferența pentru noi în timp ce creșteam.

Tata credea că ar trebui să devenim ceea ce el numea „omeni implicați total“, adică persoane echilibrate fizic, mintal, social și spiritual, întrucât fiecare dintre aceste domenii este fundamental pentru împlinirea umană. În fiecare zi, tata a încercat să depună cu multă conștiinciozitate eforturi pentru a trăi o viață echilibrată, dezvoltându-se pe sine în fiecare domeniu, și i-a învățat și pe alții să facă același lucru. El scria: „Primele noastre energii ar trebui să se îndrepte spre dezvoltarea propriei noastre personalități, care este adesea invizibilă pentru ceilalți, precum rădăcinile care susțin marii copaci. Pe măsură ce cultivăm rădăcinile, vom începe să vedem și roadele.“

Deși s-a luptat cu propriile imperfecțiuni, la fel ca noi toți, tata a încercat în mod constant să se perfecționeze și să-și depășească defectele mai mult decât oricine altcineva pe care l-am cunoscut vreodată. Știam că viața sa profesională era admirabilă, dar simțeam că pălește în comparație cu viața privată, pe care noi o cunoșteam ca familie. Timp de zeci de ani, împreună cu mama noastră, a fost implicat activ în crearea unei culturi familiale bogate în casa noastră și a încercat să ne elibereze într-o măsură cât mai mare potențialul, așa cum descătușa și potențialul altora, prin activitatea sa profesională. Familia noastră nu și-a imaginat niciodată că va veni ziua în care el nu va mai putea să abordeze viața în același mod proactiv în care o făcuse întotdeauna.

Apoi, în aprilie 2012, la vârsta de 79 de ani, tata a avut un accident de bicicletă și, deși purta o cască, aceasta fiind slăbită, s-a lovit la cap și a suferit o hemoragie cerebrală. A

stat în spital câteva săptămâni, iar după întoarcerea acasă nu a mai fost niciodată cel care fusese înainte. În cele din urmă, hemoragia a apărut din nou și l-a ucis. Deși am deplâns profund moartea sa, știam că tatăl nostru era un om foarte spiritual, care ne învățase că Dumnezeu are întotdeauna un scop în tot ceea ce se întâmplă în viața noastră – chiar și în cazul în care un tată pleacă de la copiii și soția lui mai devreme decât și-ar fi imaginat aceștia. Ca familie, am fost binecuvântați că am avut un tată extraordinar timp de atâția ani și ne-am simțit recunoscători pentru dragostea necondiționată și pentru îndrumarea impresionantă pe care am primit-o. Îi suntem la fel de îndatorați mamei noastre iubitoare, sprijinul întregii familii Covey, care, de asemenea, ne-a părăsit recent.

Cu câțiva ani înainte ca tatăl meu să moară, m-a întrebat dacă aş vrea să-l ajut la o nouă carte la care lucra, construită în jurul a ceea ce – înțelegem de-abia acum – era ultima sa „mare idee“. Tata se simțea deosebit de atras de această carte. Adesea, el lucra la mai multe cărți și proiecte simultan, dar am fost mirată și totodată entuziasmată de această nouă idee particulară, căreia îi era atât de dedicat și mi-am dorit să mă implic în realizarea ei.

Precum într-un plan general al vieții sale, deja trasat, el își imaginase în mod clar inclusiv titlul complet al cărții, cu ani de zile înainte ca aceasta să fie finalizată – *Viața în crescendo. Marile realizări încep acum*. El credea că prin adoptarea a ceea ce avea să devină cunoscut drept „mentalitatea Crescendo“, orice persoană putea continua să privească înainte și să progreseze indiferent de vârstă și de etapa vieții în care se afla. El vorbea adesea cu pasiune despre asta și îi încuraja pe cei nemulțumiți de situația sau de poziția în care se aflau în viață, ori pe cei descurajați din cauza dificultăților sau a eșecurilor din trecut, să gândească și să acționeze proactiv în ceea ce privește viitorul lor și să ia în considerare ceea ce ar putea încă să realizeze în anii următori. Pentru el, finalul anticipat (una dintre cele mai bune deprinderi din cartea sa *Cele 7 deprinderi ale persoanelor eficiente*) însemna să participe semnificativ la îmbunătățirea vieții altora. El era convins că această mentalitate constituia secretul căii spre adevăr și fericire durabilă.

Credea în mentalitatea Crescendo mai mult decât în orice altă învățătură pe care o predase vreodată în activitatea sa profesională. Înainte de a scrie despre mentalitatea Crescendo, a început să introducă ideea în unele dintre prezentările sale, iar în ultimii ani aceasta a devenit crezul său. Tata era foarte pasionat de conceptul de a trăi în crescendo și credea cu adevărat că, dacă ar fi implementat, acest concept ar putea avea un impact benefic asupra întregii omeniri.

Am lucrat susținut la carte, împreună cu el, timp de trei ani, întâlnindu-ne în mod regulat pentru a-i consemna gândurile și ideile. El m-a încurajat întotdeauna și chiar m-a îndemnat să termin partea mea, care oferea un cadru cărții, dar a înțeles totuși limitările mele de timp – aveam copiii mici și alte responsabilități urgente. Deși îi împărtășeam profund pasiunea pentru această temă, adunam materiale și scriam ori de câte ori aveam timp liber, din păcate, textele mele nu erau scrise în întregime atunci când tata ne-a părăsit în mod neașteptat.

În ultimii ani, am finalizat povestirile, exemplele și comentariile care reprezentau partea mea din proiect, așa cum îmi ceruse el. Veți observa că în unele fragmente pare

că tata încă trăiește – ele au fost scrise în mod intenționat în această manieră. O mare parte din materiale, transmise mie cu ani în urmă, reflectă gândurile, experiențele sale și intuițiile de la acea vreme. Alte materiale au fost preluate din scrierile, prezentările și conversațiile sale personale. În mod conștient, am luat decizia de a scrie această carte cu vocea *lui*, deoarece ideea de a trăi în crescendo este exclusiv a lui, nu a mea. De asemenea, am inclus povești și experiențe adevărate din viața lui, precum și observații și interacțiuni pe care le-a avut cu diverse persoane de-a lungul carierei sale pe tema acestui material, iar aceste experiențe sunt menite să indice faptul că ele provin în mod specific din perspectiva mea și sunt rostite cu vocea mea.

El și-a imaginat cartea *Viața în crescendo* drept o prezentare a acestei noi idei pe care o împărtășește cu oamenii de pretutindeni. Această carte reprezintă ceea ce noi, ca familie, considerăm a fi ultima sa contribuție – „ultima sa prelegere“, opera sa de încheiere. Victor Hugo scria cândva: „Nimic nu este mai puternic decât o idee căreia i-a sosit timpul.“ Deși tatăl nostru a scris multe alte cărți centrate pe principii, noi credem că ideea din spatele volumului de față este unică și foarte necesară astăzi. El și-a imaginat că mentalitatea *Crescendo* ar promova o privire cuprinzătoare înspre viitor, cu speranță și optimism, crezând că ne putem dezvolta și putem învăța mereu, putem sluji societatea și putem să ne aducem contribuția la bunăstarea ei în fiecare etapă a vieții noastre, fiind conștienți, pe de altă parte, că realizările cele mai mari și mai importante pot fi încă în viitorul nostru.

Cartea *Viața în crescendo* este construită în jurul acestei idei centrale singulare, fiind ilustrată prin intermediul a patru părți care înfățișează diferite etape și vârste care susțin și consolidează înțelegerea acestui principiu, oferind modalități practice de a pune în aplicare această mentalitate în fiecare perioadă de viață. Tata și cu mine am vrut să includem o mare varietate de povești și exemple inspiraționale, atât de la oameni cunoscuți, cât și de la persoane străine, pentru a evidenția această idee. Am sperat că experiențele celorlalți îi vor influența pe mulți să creadă că și ei pot avea contribuții pozitive și un impact favorabil asupra vieții celor din cadrul propriului lor cerc de rude, prieteni și cunoscuți.

La câteva zile după ce tatăl nostru a murit, vorbeam cu sora mea, Jenny, despre cât de diferite ar fi fost viețile noastre fără el. Dintr-odată, adevărul a venit ca o iluminare pentru amândouă când Jenny a spus: „Chiar dacă nu este aici, nu a plecat cu adevărat. Tata trăiește prin noi – prin copiii lui, prin nepoții săi și prin toți cei care încearcă să se ghideze în viață după principiile pe care el le-a predat. *Aceasta* este moștenirea lui.“

Ralph Waldo Emerson scria: „Moartea noastră nu este un sfârșit dacă trăim mai departe prin copiii noștri și prin generația tânără. Pentru că ei suntem noi.“

Poate că Jim Collins a surprins cel mai bine acest lucru în prefața sa la ediția aniversară de douăzeci și cinci de ani a cărții *Cele 7 deprinderi ale persoanelor eficiente*:

Nicio persoană nu trăiește o veșnicie, dar cărțile și ideile pot dăinui. Atunci când vei citi aceste pagini, îl vei descoperi pe Stephen Covey la apogeul forței sale creative. Poți, efectiv, simți cum el iese din text pentru a spune: „Iată, eu chiar cred în ideea asta, lasă-mă să te ajut – vreau să înțelegi acest aspect al vieții, să înveți din el. Vreau

să te dezvolti, să fii mai bun, să contribui mai mult la binele comun, să ai o viață care să conteze. Viața mea s-a încheiat, dar munca mea este vie.“

Eu sper, cu adevărat, că am reprodus fidel viziunea pe care tatăl meu a avut-o scriind această carte. Și poate că ea îi va ajuta pe oameni, așa cum îi plăcea lui să spună, „să comunice altora valoarea și potențialul lor, astfel încât și alții să fie inspirați și să vadă aceste calități în ei înșiși“.

Tatăl meu, Stephen Covey, credea profund că *Viața în crescendo* i-ar putea influența și inspira profund pe cei care se străduiesc să-și creeze cel mai bun viitor, care, în cele din urmă, va deveni moștenirea lor unică. Speranța mea este că această carte va fi o mărturie durabilă și vie a impresionantei sale moșteniri, fiind de folos semenilor pentru a-și elibera întreg potențialul creator. Și, deși tata a plecat dintre noi de ceva timp, cred că ne putem bucura în continuare de moștenirea lui, în crescendo.

Introducere

Mentalitatea Crescendo

„Am plecat în păduri fiindcă doream să trăiesc liber și calm în sânul naturii, să înfrunt doar lucrurile esențiale ale vieții și să văd dacă nu puteam să învăț doar ceea ce trebuia cu adevărat învățat, fără să am surpriza, atunci când aveam să mor, că de fapt nu trăisem. Nu voiam să trăiesc ceva ce nu era viață, căci viața este ceva atât de prețios... Voiam să trăiesc profund și să sug cu nesaț toată măduva vieții.“

– Henry David Thoreau

Cum privești numeroasele vârste și etape ale vieții tale, pe măsură ce înaintezi prin ele? Cum vei reacționa la propria călătorie unică prin viață? Cred că este esențial să îți faci un plan de viață pentru acel moment în care va trebui să gestionezi suferințele și coborâșurile vieții: momentele de cumpănă, succesele, provocările neașteptate și schimbările ample pe care, cel mai probabil, le vei întâmpina. Cel mai important este să îți crezi cel mai bun viitor înainte de a-l trăi efectiv.

Această carte te va familiariza cu mentalitatea Crescendo în orice etapă a vieții. A trăi în crescendo constituie atât o mentalitate, cât și un principiu de acțiune. Este o perspectivă unică de abordare a vieții, care constă în acțiuni de ajutorare a semenilor și, de asemenea, înseamnă să privești permanent înspre ce ai de realizat în viitor. O astfel de atitudine redefinește succesul, printr-o abordare diferită față de cea manifestată de obicei de societate. Dacă adopți mentalitatea Crescendo, cred că în viața ta va apărea o schimbare clară, precum și în viețile celor din jurul tău și chiar a întregii lumi.

În terminologia muzicală, *crescendo* înseamnă creșterea continuă a forței, a volumului și a vigoriei cu care este executată o partitură. Simbolul crescendo (\langle) arată că, dacă prelungești liniile portativului, muzica continuă să crească în volum și să se amplifice la nesfârșit. Diminuendo înseamnă exact opusul: muzica descrește în volum și forță, scade în energie, se retrage; și, după cum arată semnul (\rangle), în cele din urmă, muzica se liniștește și se apropie de final. A trăi o viață în diminuendo înseamnă să nu mai cauți să te dezvolți, să crești și să înveți, ci să te mulțumești cu ceea ce ai realizat

deja, astfel încât, în cele din urmă, încetezi să mai produci și să mai contribui la binele comun.

Atunci când o piesă muzicală ajunge la un crescendo, nu devine pur și simplu mai zgomotoasă. Sentimentul de creștere, intensificare și expansiune dintr-o compoziție sau interpretare rezultă dintr-un amestec expresiv de ritm, armonie și melodie. Acestea, la rândul lor, se bazează pe elementele fundamentale ale înălțimii și ritmului, precum și pe dinamica volumului, combinate cu trecerea timpului într-o compoziție sau interpretare.

În același mod, în paginile lucrării de față vom arăta că trăirea vieții în crescendo exprimă pasiunile, interesele, relațiile, credințele și valorile noastre – care, la rândul lor, se bazează pe principiile fundamentale care ne ghidează în toate etapele vieții.

A-ți trăi viața în crescendo înseamnă a-ți spori în mod continuu cunoștințele, individualitatea și aportul la binele societății. Mentalitatea conform căreia „esențialul de-abia urmează” este o mentalitate optimistă, orientată spre viitor, care te învață că poți contribui întotdeauna, indiferent de ceea ce ți s-a întâmplat sau de etapa în care te afli. Imaginează-ți cum s-ar schimba viața ta dacă ai adopta perspectiva că realizările și contribuțiile cele mai mari, ba însăși adevărata ta fericire, se află nu în trecut, ci în viitorul tău! În același mod în care muzica se bazează pe notele anterioare, dar ne lasă să anticipăm următoarea notă sau următorul acord, viața ta se bazează pe trecut, dar se desfășoară în viitor.

Această mentalitate nu este un eveniment de genul „o dată și gata”, ci devine, de-a lungul vieții, o parte bogată și proactivă a ceea ce ești. Mentalitatea Crescendo promovează folosirea a tot ceea ce ai – timp, talente, abilități, resurse, daruri, pasiune, bani, influență – pentru a îmbogăți viața oamenilor din jurul tău, fie că fac parte din familie, din vecinătate, din comunitate sau din lumea largă.

„Sensul vieții este să îți găsești harul. Scopul vieții este să îl dăruiești.”

– citat atribuit lui Pablo Picasso

Cuvintele lui Picasso ar putea fi crezul principal al acestei cărți. Poți alege o mentalitate orientată spre viitor, care să se concentreze pe învățarea și dezvoltarea permanentă, prin fluxurile și refluxurile vieții, în timp ce cauți mereu modalități de a contribui la bunăstarea celor din jurul tău.

Versiunea greacă a acestei filosofii a fost mai întâi „cunoaște-te pe tine însuți”, apoi „controlează-te pe tine însuți” și, în cele din urmă, „dăruiește-te pe tine însuți”. Vechii greci subliniau importanța și puterea acestei succesiuni. Atunci când trăiești cu sentimentul scopului misiunii tale unice și preiei controlul asupra vieții tale prin alegeri bune, vei fi capabil să-i slujești pe ceilalți și să-i ajuți să își găsească și ei scopul și misiunea. Acest lucru duce la un sentiment de împlinire și bucurie atât în sufletul tău, cât și în al celorlalți.

Cartea *Viața în crescendo* este împărțită în patru părți principale, fiecare bazată pe etape cruciale din viață în care, în funcție de răspunsul tău, ai putea alege să trăiești în crescendo și să continui să-ți desăvârșești munca sau să trăiești în diminuendo și, în cele din urmă, să-ți pierzi vitalitatea și să nu mai exerciți nicio influență. Și, așa cum